

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Пономаренко Анастасія Володимирівна

**ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО
ПАРТНЕРСТВА З БАТЬКАМИ У МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ
ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

Магістерська робота
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»

Науковий керівник:

Цюра Світлана Богданівна

Кандидат педагогічних наук, доцент

Львів-2024

ВСТУП

АНОТАЦІЯ.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА З БАТЬКАМИ У МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	13
1.1.Теоретичні основи педагогічного партнерства з батьками	13
1.2.Аналіз сучасного педагогічного досвіду партнерства з батьками у закладах дошкільної освіти	22
1.3.Особливості формування компетентності педагогічного партнерства з батьками у майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти.	27
Висновки до розділу 1	33
РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИЧНЕ Й ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА З БАТЬКАМИ	36
2.1. Педагогічні умови формування компетентності педагогічного партнерства з батьками у навчальному процесі закладу вищої освіти.	36
2.2. Емпіричне дослідження емпірично дослідити ставлення до педагогічного партнерства майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти і розуміння ними його суті та завдань, труднощів	45
2.3.Навчально-методичні рекомендації та матеріали для формування компетентності педагогічного партнерства з батьками у майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти.....	61
Висновки до другого розділу	67
ВИСНОВКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
Додатки	81

АНОТАЦІЯ

Пономаренко А. В. Дослідження на тему «Формування компетентності педагогічного партнерства з батьками у майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти» подане на здобуття магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», ОП Організація освітнього простору: управління та експертиза». Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів. 2024.

Відповідно до теми та мети дослідження у роботі проаналізовано підготовку майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти та узагальнено педагогічні умови формування компетентності педагогічного партнерства з батьками, нормативною основою яких є Накази МОН «Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»», «Про затвердження стандарту вищої освіти» за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта бакалаврського рівня освіти, «Про затвердження стандарту вищої освіти» за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта бакалаврського рівня освіти. Експериментальна база дослідження: Студенти Педагогічного коледжу Львівського національного університету імені Івана Франка, які проходили практику у Закладі дошкільної освіти 150; вихователі та батьки дітей, які є вихованцями Закладу дошкільної освіти № 150, м. Львова.

В роботі: узагальнено теоретичні основи та зміст педагогічного партнерства з батьками у сучасному закладі дошкільної освіти, які охоплюють саму характеристику поняття партнерства з батьками, значення, принципи, форми та методи співпраці; встановлено, що дослідники виокремлюють як завдання педагогічного партнерства наступні: забезпечення розвитку дитини; підвищення ефективності освітнього процесу; дієву підтримку родини у вихованні дитини; покращення соціальної адаптації

У дослідженні систематизовано умови й особливості формування компетентності педагогічного партнерства з батьками у майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти. Першою умовою є укладання закладом освітніх програм з підготовки бакалаврів й магістрів зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта», де компетентність педагогічного партнерства відображена у спеціальних (фахових) компетентностях та програмних результатах навчання. Другою умовою є теоретична підготовка з дисциплін, які безпосередньо формують та опосередковано дотичні до формування компетентності педагогічного партнерства з батьками. Третьою умовою є практична підготовка в усіх її аспектах, від участі студентів у різного роду практичних діяльностях, так і під час проходження практик у закладах дошкільної освіти.

Узагальнено три напрями розвитку компетентності педагогічного партнерства з батьками у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, це формування: комунікативних навичок, навичок конструктивної поведінки у конфлікті, навичок роботи в команді.

Емпіричне дослідження особливостей формування компетентності педагогічного партнерства з батьками майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти було проведено шляхом опитування трьох груп респондентів: студенти, вихователя закладу дошкільної освіти, батьки вихованців закладу дошкільної освіти.

Майже всі респонденти (95%) вважають педагогічне партнерство з батьками дуже важливим для успішної професійної діяльності. Як найважливіші для педагогічного партнерства завдання студенти визначили спільне планування та реалізація освітнього процесу (62,5%), постійний зв'язок та обмін інформацією (50%) та спільне розв'язання проблем та підтримка дитини (37,5%).

У шкалі від 1 до 5 (висхідна шкала) свою готовність до ефективного спілкування з батьками студенти оцінили таким чином 1 – 12,5%; 2 – 25%; 3- 45 %, 4 – 17,5%, 5 – 0%.

Основними складнощами у співпраці з батьками студенти назвали різні погляди на виховання дитини (45%), недолік часу та ресурсів (30%) та неготовність батьків до співпраці (25%).

Більшість студентів (понад 87%) оцінили свій досвід спілкування з батьками як позитивний, підкреслюючи важливість відкритості та готовності батьків до співпраці, а також їх зацікавленість у розвитку дитини та підтримку. .

За результатами дослідження розроблено навчально-методичні матеріали для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» у напрямі формування компетентності педагогічного партнерства з батьками.

SUMMARY

A.V. Ponomarenko. The study on the topic 'The formation of the competence of pedagogical partnership between parents and a future preschool teacher' was submitted for getting Master's degree in the specialty 011 'Educational, pedagogical sciences', Educational Program 'The organization of educational environment: management and expert examination'. Ivan Franko National University of Lviv. Lviv. 2024.

According to the theme and the goal of the research, training of a future preschool teacher is analysed in the work. Pedagogical conditions of the formation of the competence of partnership with parents are generalized in the study (the regulatory framework of the conditions corresponds to the following MES orders: 'About the confirmation of a professional standard 'Preschool teacher'', 'About the confirmation of the high school education's standard', according to the specialty 012 'Preschool education of Bachelor's degree of education', 'About the confirmation of the high school education's standard', according to the specialty 012 'Preschool education of Master's degree of education').

The experimental basis of the study: the students of Pedagogical College of Ivan Franko National University of Lviv, who had a practical training in the Institution of preschool education №150 of Lviv.

The theoretical bases and the content of pedagogical partnership in a modern institution are generalized in the research. It covers the characteristics of the concept of partnership with parents, its meanings, principles, forms, and methods of collaboration. It is established that researchers differentiate the following tasks of pedagogical partnership: ensuring of child's development; increasing of the educational process's effectiveness; efficient support of a family in child's upbringing; improvement of social adaptation.

Conditions and peculiarities of the formation of the competence of pedagogical partnership between parents and a future preschool teacher are systematized in the study. The first condition is the institution's assembling of educational programs of bachelors and masters' training according to the specialty 012 'Preschool education', where the competence of pedagogical partnership is depicted in special (professional) competences and programme results of learning. The second condition is a theoretical training on disciplines which form and are indirectly close to the formation of the competence of pedagogical partnership with parents. The third condition is practical

training in its all aspects, including students' participation in different practical activities and during professional training in preschool institutions.

Three directions of the development of the competence of pedagogical partnership between parents and future preschool teachers are generalised: formation of communicative skills, formation of skills of the constructive behaviour in a conflict, formation of teamwork skills.

The empirical research of the peculiarities of the formation of the competence of pedagogical partnership between parents and a future preschool teacher was conducted as a survey of questionnaire of three groups of respondents: students, preschool teachers, and the parents of the preschool pupils.

Almost all of the respondents (95%) treat pedagogical partnership with parents as a very important aspect for the successful professional activity. The following important tasks for pedagogical partnership were determined by the students: the common planning and realisation of educational process (62.5%), the consistent connection and exchange of information (50%), and the common problem's solving and child's support (37.5%).

On a scale from 1 to 5 (the ascending scale), students estimated their readiness for the effective communication with parents in the following way: 1- 12.5%; 2 – 25%; 3 – 45%, 4 – 17.5%; 5 – 0%.

Students named the main difficulties in the collaboration with parents: different views on child's upbringing (45%), a drawback of time and resources (30%), and the lack of readiness of parents to collaboration (25%).

Most of the students (more than 87%) estimated their experience in communication with parents as a positive one. They highlighted the importance of openness and readiness to collaboration, as well as their interest in child's development and support.

On the basis of the research's results, educational –methodological materials were developed for the students of the specialty 012 'Preschool education' in the direction of the formation of the competence of pedagogical partnership with parents.